

Przystanek 7 - Lisia Góra

Fragment Lisiej Góry z lotu ptaka, fot. Piotr Krupa

Ścieżka rowerowa wzdłuż Lisiej Góry i Wisłoka

Kontynuując dalej wycieczkę dochodzimy do najcenniejszego obiektu przyrodniczego, jakim jest rezerwat „Lisia Góra” (o powierzchni 8,11 ha, w tym leśnej 7,40 ha, drogi 0,36 ha, i polany 0,35 ha). Jest to fragment stanowiący relikwint Puszczy Sandomierskiej. Rezerwat leży na lewym brzegu Wisłoka, na wysokości od 200 do 220 m n.p.m., częściowo na terasie zalewowej, a głównie na terasie nadzalewowej o urozmaiconej rzeźbie. Położona jest ona w stosunku do doliny Wisłoka około 17 m wyżej i rozciąga się z niej przepiękny widok na całą niemal okolicę. Największe deniwelacje występują w północno-wschodniej jego części, gdzie teren jest urozmaicony jarami i skarpami o różnicach wysokości do 13 m. Na obszarze tym wyróżnia się zespół grądu z udziałem niecierpka drobnokwiatowego i czyścica leśnego, fragment zubożałej dąbrowy, zbiorowisko komosy i szczawiu tępolistnego z udziałem pokrzywy zwyczajnej, zespół podagrycznika pospolitego i lepiężnika różowego, zespół turzycy odległokłosowej i jesionu wyniosłego oraz zespół jeżogłówki i manny. Ponadto występują tu zbiorowiska łąkowe oraz zbiorowisko łąkowo-dywanowe. Drzewostan rezerwatu budują: dąb szypułkowy z domieszką graba, jesion wyniosłego, lipy drobnolistnej, klonu jaworu, a niekiedy sosny zwyczajnej i klonu jesionolistnego. Natomiast warstwę podszycia, której zwarcie dochodzi niekiedy do 85% tworzą: dziki bez czarny, b. koralkowy, czeremcha zwyczajna, wiąz polny, w.p. odm. korkowa, lipa drobnolistna, klon jawor, k. polny, k. zwyczajny, trzmielina brodawkowata, t. pospolita, leszczyna, kruszyna pospolita. W lesie rośnie ponad 30 sztuk dorodnych pomnikowych dębów i grabów (najgrubszy grab ma 2,30 m obwodu). Jest to jedno z największych skupisk tak dorodnych dębów szypułkowych w naszym województwie oraz w Polsce południowo-wschodniej.

Spośród nich na uwagę zasługuje bardzo dorodny okaz dębu szypułkowego o obwodzie 5,82 m, rozgałęziający się na wysokości 1,65 m na dwie odnogi - 3,66 m i 2,98 m obwodu (pomiar wykonano -

maj 1998 r.). Warstwę runa (występuje tu około 156 gatunków roślin zielnych) budują gatunki pospolite dla lasów liściastych i innych siedlisk, takie jak: gajowiec żółty, miodunka ćma, manna mielec, żabieniec babka wodna, kokoryczka wielkokwiatowa, łuskiewnik różowy, piżmaczek wiosenny, dąbrówka rozłogowa, czosnek wężowy, kopytnik pospolity, traganek szerokolistny, wietlica samicza, stokłosa bezostna, trzcinnik szuwarowy, centuria pospolita, paprotnica krucha, kupkówka Aschersona, poziwnik miękkowłosy, p. pstry, niecierpek pospolity, n. drobnokwiatowy, łożyga pospolita, ślaz dziki, prosownica rozpierzchła, niezapominajka skąpokwiatowa, ułudka leśna (gatunek rzadki), wiechlina gajowa, jaskier różnolistny, j. kaszubski, j. kosmaty, szczaw tępolistny, sz. lancetowaty, trędownik bulwiasty, psianka słodkogórz, jeżogłówka zapoznana, gwiazdnica gajowa, żywokost lekarski, fiołek leśny, f. Rivina, f. wonny, kuklik pospolity, kostrzewa olbrzymia, przytulię czepna, czosnaczek pospolity, bodziszek żałobny, b. łąkowy, b. cuchnący, manna jadalna, m. mielec, chmiel zwyczajny, ziarnopłon wiosenny, śledziennica skrętnolistna, knieć błotna, kokorycz pusta, k. pełna, złoć żółta, jasnota plamista, pokrzywa zwyczajna, świerząbek korzenny i inne. W warstwie mszaków, która jest słabo rozwinięta spotyka się: merzyk falisty, m. pofałdowany, fałdownik trzyczędowy i inne.

Zbiorowiska łągowe, podagrycznika i lepiężnika oraz szuwaru jeżogłówki rozwinęły się w zagłębieniu (z wodą stagnującą na powierzchni) na terasie zalewowej rzeki Wisłok, a na skarpie, gdzie są odnowienia drzewostanu rozwinęło się zbiorowisko szczawiu tępolistnego i komosy, bardzo licznie rośnie w nim pokrzywa zwyczajna oraz dość licznie: jasnota plamista, glistnik jaskółcze ziele, przetacznik bluszczowy, bodziszek cuchnący, kuklik pospolity (zbiorowisko to jest jednym ze stadiów sukcesyjnych zarastania obszarów o naruszonych wierzchnich warstwach gleby). Zespół grądu subkontynentalnego rozwinął się na terasie nadzalewowej, na glebach żyznych i dość wilgotnych. Natomiast zespół dąbrowy rośnie fragmentarycznie na najwyższych fragmentach terasy nadzalewowej. W rezerwacie oraz w sąsiadującej części zalewu zaobserwowanych zostało 178 gatunków ptaków.

Natomiast w okresie zimowym rezerwat jest miejscem noclegowym dla licznych stad gawronów przylatujących z krajów skandynawskich na przezimowanie. Stwierdzono tu także stanowisko chronionego chrząszcza - kozioroga dębosza. Lisia Góra jest miejscem występowania następujących płazów: ropucha szara i zielona, rzekotka drzewna, żaba wodna i trawna, kumak nizinny. Gady reprezentuje jaszczurka zwinka, a ssaki wiewiórka pospolita, jeż europejski, kret europejski, zając szarak i sporadycznie sarna.